

18465

ภาคนิพนธ์

เรื่อง

ศักยภาพของอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไครฟ์

ในประเทศไทย

เสนอ

ศาสตราจารย์ ดร. เมธี กรองแก้ว

จัดทำโดย

นายสรภพ ต้นสวัสดิ์

รหัสประจำตัว 4620311017

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการเศรษฐกิจ)

คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548

(2)

หัวข้อภาคนิพนธ์	ศักยภาพการผลิตและการส่งออกสินค้าเครื่องสำอางค์ของไทย
ชื่อผู้ศึกษา	นายสรภพ คั่นสวัสดิ์
รหัสประจำตัว	4620311017
หลักสูตร	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการเศรษฐกิจ)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. เมธี กรองแก้ว
ปีการศึกษา	1/2548

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ของไทยเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 6 ของการส่งออกโดยรวมของประเทศ มีมูลค่าการผลิตคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยมีการสร้างมูลค่าเพิ่มภายในประเทศประมาณร้อยละ 37 – 46 ของมูลค่าผลผลิตรวม ก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมมากกว่า 100,000 ตำแหน่ง และในปัจจุบันไทยเป็นฐานการผลิตเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์โลกที่ใหญ่เป็นอันดับสองรองจากสิงคโปร์และได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล โดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือบีโอไอได้ดึงดูดให้บริษัทผู้ผลิตเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์รายใหญ่ของโลก 4 บริษัทซึ่งครองส่วนแบ่งทางการตลาดรวมกันร้อยละ 67 ของยอดขายเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์ทั่วโลก เข้ามาขยายการลงทุนขนาดใหญ่ในไทย แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์ไทยเป็นอุตสาหกรรมที่ดึงดูดเงินตราต่างประเทศได้สูงมากทั้งในด้านเงินลงทุนและรายได้จากการส่งออก นอกจากนี้ยังมีบทบาทต่อการจ้างงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และยังก่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตรวมทั้งมีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้แก่แรงงานไทยและผู้ประกอบการไทย

การศึกษามีวัตถุประสงค์สามประการ คือ 1. ศึกษาถึงนโยบายของภาครัฐบาลที่มีต่ออุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์ไทย เพื่อให้ทราบถึงนโยบายของรัฐที่มีผลต่อการพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์และปัจจัยที่จะช่วยดึงดูดการลงทุนในประเทศไทย 2. ศึกษาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยรวมถึงแนวโน้มการส่งออกของอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์ของไทยและประเทศคู่แข่ง เพื่อทราบถึงศักยภาพการส่งออกของไทยเปรียบเทียบกับสิงคโปร์ จีนมาเลเซีย 3. ศึกษาถึงโครงสร้างอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์เครื่องสำอางค์

(3)

ของฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ในไทย เพื่อให้ทราบถึง จำนวนผู้ผลิต ลักษณะการผลิต การจำหน่าย และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศ

ผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ค่า RCA ของไทยกับประเทศคู่แข่งพบว่าเทปแม่เหล็กที่มีขนาดมากกว่า 6.5 มิลลิเมตร (852313) ประเทศไทยอยู่ในฐานะเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าชนิดนี้เช่นเดียวกับมาเลเซีย แต่เมื่อเทียบกับสิงคโปร์และจีนที่มีค่า RCA ที่น้อยกว่า 1 แต่ก็ยังมากกว่าไทยทำให้สรุปได้ว่า ไทยเสียเปรียบในเรื่องการส่งออกต่อประเทศทั้งสองแต่ก็ไม่มากนัก ซึ่งจะแตกต่างจากจานแม่เหล็กที่ใช้กับเครื่องมือสื่อสาร (852390) ที่ไทยนอกจากจะอยู่ในฐานะเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าชนิดนี้แล้ว ค่า RCA ของไทยยังต่ำที่สุดโดยเปรียบเทียบกับทั้ง 3 ประเทศโดยที่ มาเลเซียอยู่ในฐานะได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าชนิดนี้และมีค่า RCA มากที่สุด ส่วนของเทปแม่เหล็กที่มีขนาดมากกว่า 4 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 6 มิลลิเมตร (852312) สิงคโปร์มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าชนิดนี้มากที่สุด เนื่องจากการผลิตสินค้าชนิดนี้จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต ซึ่งไทย มาเลเซีย และจีนยังไม่สามารถก้าวไปถึงจุดนี้ทำให้ค่า RCA ของทั้ง 3 ประเทศมีค่าน้อยกว่า 1 แต่ถ้าเป็นเรื่องการประกอบชิ้นส่วนการผลิต ประเทศไทยจะมีศักยภาพการส่งออกที่สูงมากโดยพิจารณาจากเทปแม่เหล็กที่มีขนาดไม่เกิน 4 มิลลิเมตร (852311) ที่ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าชนิดนี้เหนือประเทศคู่แข่งทั้ง 3 และมีค่า RCA มากที่สุด เนื่องจากในส่วนนี้เป็นส่วนที่ต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือประณีต ซึ่งไทยมีข้อดีในจุดนี้ และถ้าดูจากแผ่นแม่เหล็กที่มีรหัส 852320 แล้วค่า RCA ของไทยจะมีค่าสูงขึ้นเป็นลำดับ แม้ว่าจะยังคงต่ำกว่าสิงคโปร์ก็ตาม ทำให้สามารถสรุปได้ว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกฮาร์ดดิสก์ที่เป็นการประกอบชิ้นส่วนอย่างเทปแม่เหล็กที่มีขนาดไม่เกิน 4 มิลลิเมตร และแผ่นแม่เหล็กที่มีรหัส 852320 แต่ถ้าเป็นฮาร์ดดิสก์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตประเทศไทยจะเสียเปรียบสิงคโปร์ในส่วนของฮาร์ดดิสก์ที่เป็นเทปแม่เหล็กที่มีขนาดมากกว่า 6.5 มิลลิเมตร (852313) ,เทปแม่เหล็กที่มีขนาดมากกว่า 4 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 6 มิลลิเมตร (852312) และจานแม่เหล็กที่ใช้กับเครื่องมือสื่อสาร (852390)

ประเทศไทยยังมีจุดอ่อนหลายประการที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ให้ก้าวหน้าขึ้นไปเป็นผู้ผลิตฮาร์ดดิสก์อันดับหนึ่งของโลก ซึ่งจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญห และอุปสรรคดังกล่าวอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สามารถรองรับกับความต้องการของตลาดโลกได้ โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านแรงงาน เนื่องจากค่าแรงงานของไทยไม่อยู่ในระดับที่จะสามารถ

(4)

ดึงดูดการลงทุนของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ได้อีกต่อไป ไทยจึงต้องพัฒนาแรงงานฝีมือและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมนี้ โดยภาครัฐควรมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางเพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษา/ฝึกอบรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเทคโนโลยีและความต้องการของอุตสาหกรรมรวมทั้งเชื่อมโยงภาคอุตสาหกรรมเข้ากับการศึกษาวิจัยในสถาบันอุดมศึกษารวมทั้งสถาบันวิจัยของรัฐ

(5)

กิตติกรรมประกาศ

การทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถเสร็จสมบูรณ์และบรรลุถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยถ้าขาดบุคคลสำคัญที่ให้ข้อมูล ความรู้และแนะแนวทางในการทำวิจัย ซึ่งผมต้องกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ อันได้แก่ ศ.ดร. เมธิ กรองแก้ว ท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ช่วยสอนให้ผมได้ทำวิจัยอย่างแท้จริง ดร. กัลยา อุดมวิทิตและคุณภัทรวดี พลอยกิตติคุณ จากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ คุณฉัพพล โรจนเสน จากกรมส่งเสริมการส่งออก

บุคคลที่มีความสำคัญสำหรับผมที่ให้โอกาสได้ทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้ได้อย่างเต็มที่ และให้กำลังใจเสมอมา ผมขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่

	หน้า
บทคัดย่อ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 วิธีการศึกษา	3
1.6 ข้อสมมติฐานในการวิจัย	4
บทที่ 2 ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแนวคิดทางทฤษฎี	5
2.1 การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.2 แนวคิดทางทฤษฎี	8
2.2.1 ทฤษฎีโครงสร้างของตลาดอุตสาหกรรม	8
2.2.2 ทฤษฎีการลงทุนของ Kojima	10
2.2.3 ทฤษฎีความได้เปรียบในการแข่งขัน	11
2.2.4 ทฤษฎีการพึ่งพา	12
2.2.5 ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ	13
บทที่ 3 โครงสร้างและลักษณะทั่วไปของฮาร์ดดิสก์ไครฟ์	15
3.1 ลักษณะทั่วไปของฮาร์ดดิสก์ไครฟ์	15
3.2 ต้นทุนการผลิตของฮาร์ดดิสก์ไครฟ์	31

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 โครงสร้างของคลังสินค้าอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไครฟ์	34
4.1 ความสำคัญของของคลังสินค้าอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไครฟ์	34
4.2 ภาคนับสนุนที่สำคัญ	35
4.3 ภาพรวมและความสามารถในการประกอบการของผู้ผลิต	37
4.4 โครงสร้างของคลังสินค้าอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไครฟ์ในประเทศไทย	39
4.5 ความสามารถด้านเทคโนโลยีและการเชื่อมโยงในคลังสินค้าฮาร์ดดิสก์ไครฟ์ ในประเทศไทย	42
บทที่ 5 วิเคราะห์ศักยภาพการผลิตและการส่งออก	49
5.1 วิเคราะห์ศักยภาพด้านการผลิตของไทย	49
5.2 การวิเคราะห์ทางด้านการจัดตั้ง	51
5.3 การวิเคราะห์ทางด้านการจัดการภายในประเทศ	53
5.4 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมที่สนับสนุน	54
5.5 การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของฮาร์ดดิสก์ไครฟ์ประเภทต่างๆ	59
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	60
6.1 สรุป	60
6.2 ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	66

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่3.1 การเข้ามาของผู้ประกอบการฮาร์ดดิสก์รายใหญ่ในไทย	27
ตารางที่3.2 การส่งออก ส่วนแบ่งตลาด และมูลค่าเพิ่มของฮาร์ดดิสก์ไทย	27
ตารางที่3.3 ปริมาณการผลิต และการส่งออกฮาร์ดดิสก์และส่วนประกอบจากไทย	29
ตารางที่3.4 โครงสร้างต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน	32
ตารางที่3.5 โครงสร้างต้นทุนการผลิตของฮาร์ดดิสก์	33
ตารางที่4.1 บริษัทที่ทำการผลิตฮาร์ดดิสก์	37
ตารางที่4.2 มูลค่าทางเศรษฐกิจของกลัสเตอร์ฮาร์ดดิสก์	41
ตารางที่5.1 การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและประเทศคู่แข่งเปรียบเทียบกับ ไทย	49
ตารางที่5.2 การวิเคราะห์ทางด้านการจัดส่งสินค้า	51
ตารางที่5.3 การวิเคราะห์ทางด้านการจัดการภายในประเทศ	53
ตารางที่5.4 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสนับสนุนใน อุตสาหกรรมประกอบฮาร์ดดิสก์ไครฟ์ในไทย	54
ตารางที่5.5 ค่าดัชนีวัดความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของเทปแม่เหล็กที่มีขนาดมากกว่า 6.5 มิลลิเมตร (852313) ของไทยกับประเทศคู่แข่ง	57
ตารางที่5.6 ค่าดัชนีวัดความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของเทปแม่เหล็กที่มีขนาดมากกว่า 4 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน6.5 มิลลิเมตร (852312) ของไทยกับประเทศคู่แข่ง	57
ตารางที่5.7 ค่าดัชนีวัดความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของเทปแม่เหล็กที่มีขนาดไม่เกิน 4 มิลลิเมตร (852311) ของไทยกับประเทศคู่แข่ง	57
ตารางที่5.8 ค่าดัชนีวัดความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของแผ่นแม่เหล็กที่มีรหัส 852320 ของไทยกับประเทศคู่แข่ง	58
ตารางที่5.9 ค่าดัชนีวัดความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของแผ่นแม่เหล็กที่ใช้กับเครื่องมือ สื่อสาร (852390) ของไทยกับประเทศคู่แข่ง	58

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 ส่วนประกอบของฮาร์ดดิสก์ที่บรรจุอยู่ในกล่อง	17
ภาพที่ 3.2 กระบวนการผลิตของฮาร์ดดิสก์	18
ภาพที่ 3.3 กระบวนการตรวจสอบของฮาร์ดดิสก์	19
ภาพที่ 3.4 ช่วงการเติบโตทางเศรษฐกิจของฮาร์ดดิสก์	20
ภาพที่ 3.5 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	26
ภาพที่ 3.6 การส่งออกฮาร์ดดิสก์และส่วนประกอบจากประเทศไทย	30
ภาพที่ 4.1 โครงสร้างคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์	36
ภาพที่ 4.2 แสดงอัตราการเจริญเติบโตและส่วนแบ่งตลาดของบริษัทต่างๆ ที่ผลิตฮาร์ดดิสก์และส่วนประกอบ	38
ภาพที่ 4.3 จำลองโครงสร้างการผลิตของคลัสเตอร์ฮาร์ดดิสก์	41